

Maailman kuutio- Cube of the world- selvityshanke

The center of the Universe- Maailman kaikkeuden keskus

Alkuräjähdyksestä nykypäivään on 13,7 miljardin vuoden huikea matka!

Lappajärven kunta on toiminut Kraatterijärvi Geopark-hankkeen vetäjänä jo vuodesta 2016, jolloin meteoriittikeskus sai alkunsa Hotelli Kivitiipun kellarikerroksessa.

Kraatterijärvi Geopark on tämän jälkeen kehittynyt eri hankkeiden puitteissa tähän päivään saakka, jossa tavoitteena on ollut saavuttaa Unesco Global Geopark-status. Keväällä 2024 status virallisesta UNESCO:n Executive Boardin toimesta.

UNESCO:n arvioitsijat vierailivat kraatterijärven alueella elokuussa 2023. He tarkastelivat Kraatterijärvi geoparkin alueen sopivuutta UNESCO:n kriteerien mukaisesti ja antoivat palautetta kehittämiskohteista.

Pääasialliset kehittämiskohteen teemat liittyvät näkyvyyteen ja geoparkin tarinallistamiseen. Näkyvyys ja tarinallistaminen tarkoittavat tässä tilanteessa sitä, miten geopark näkyy ja on toiminnassa mukana esimerkiksi luontokohteissa, museoissa ja kulttuuritoimijoiden tiloissa.

Kraatterijärvi Geoparkkia tullaan kehittämään näiden edellä mainittujen arviointien mukaisesti yhteisesti kuntien kesken, kun yhteishankkeille saadaan suunnitelmat. Infrastruktuurin kehittäminen geoparkin alueella on yhteisesti sovittu olevan kuntien omia hankkeita.

Lappajärven kunta toimii Kraatterijärvi Geoparkin Geocenterinä, joten infrastruktuurin kehittäminen geocenterin alueella on ensiarvoisen tärkeä UNESCO-statuksen ylläpitämiseksi.

Maailman kuutio- Cube of the world tulee olemaan Geocenterin tärkeä koulutuksellinen ja matkailullinen kohde geoparkin kävijöille. Se tullaan rakentamaan Lappajärven kunnan Nykälänniemeen, josta tulee Lappajärven kunnan Arctic Crater Lake- keskuksen tärkeä geomatkailullinen turistikohde.

Maailman kuutio- Cube of the world yhdistää geoparkin tärkeimmät teemat geocenterin kehittämiseksi. Se tuo yhteen paikkaan ympäristökasvatuksen, geologisen historian tarinallistamisen, geokulttuurin ja matkailun.

Maailman kuutio- Cube of the world keskuksien sisällöt

- Geoparkin arktinen keskus
 - Orientation (Kraatterijärvi geoparkin info, sisäänpääsy yms.)
 - Natural treasure hall (Kärnäniitti, törmäystimantteja yms.)

- Space & geological exhibition hall (Iso halli, jossa meteoriitin putoaminen viereen sekä alueen geologisten muutosten näkymät visualisoituna)
 - Archeological hall (Yhteistyökumppaneilta aitoja fossiileja)
 - Biological exhibition hall (Kasvit ja eläimet, Lappajärven syvyyksien salaisuudet)
 - Akvaario-kaikki Lappajärven kalat (Kärnäitistä rakennetut)
 - Human evolution and culture hall (Alkaen 2 miljoonaa vuotta sitten Turkuma-järvestä kivikauden kautta nykypäivään)
- Geoparkin elämyksellinen keskus
- Collision center (Liikunnallisia virtuaaliaktiviteetteja, mm. iWall)
 - Virtuaalimatkat Kraatterijärvi Geoparkin synnystä
 - Gift and handicraft shop
 - Geofood
 - Adventure park (Teemapuisto, meteoriitti ja avaruusteemalla)
 - Discovery center (Lapsille suunnattu tekninen ja luonnontieteellinen keksintöhalli)
 - Geomatkailijan palvelupolku keskuksessa
- Geoparkin opetuksellinen keskus
- Opetuselokuvat
 - Timantin etsintä
 - Kurssitukset

Maailman kuutio- Cube of the world sisältöineen on laaja hanke, joka vaatii erilaisia yhteistyökumppaneita toteutuakseen. Tämän vuoksi hanke vaatii ensimmäisenä askeleena selvityshankkeen.

Selvityshankkeessa on tarkoituksena kartoittaa ja sitouttaa hankkeelle olennaiset yhteistyökumppanit, suunnitella heidän kanssaan Maailman kuutio- Cube of the worldin yhteistyötoiminta ja ottaa huomioon myös heidän tarpeensa ja toiveensa toiminnan sujuvuuden kannalta. Selvityshankkeen rinnalla tuotetaan myös erillisenä kunnan omana hankintana Maailman kuutio- Cube of the worldin pohjakartan piirrustukset ja rakennussuunnitelmat.

Selvityshankkeen tärkeimpinä tuotoksina on luoda suunnitelmat Maailman kuutio- Cube of the worldin toiminnasta, tehdä yhteistyökumppanuussopimuksia toiminnan takaamiseksi ja yhtenäistää erillinen rakennussuunnitelma selvityshankkeen tarpeisiin.

Selvityshankkeelle palkataan projektipäällikkö, jonka tehtäviin sisältyy Maailman kuutio- Cube of the worldin esittely, yhteistyökumppaneiden kartoittaminen ja sitouttaminen sekä

koordinointi Lappajärven kunnan edustajien ja rakennussuunnitelman ostopalvelun tarjoajien kanssa.

Projektipäällikkö vastaa suunnitelman raportoinnista, tiedonkeruusta ja kokoamisesta, yhteistyökumppaneiden kontaktoinneista, työpajatoiminnasta sekä rakennussuunnitelman muotoutumisesta yhteistyökumppaneiden toiveisiin nähden.

Selvityshankkeen pääasialliset tulostavoitteet:

- Maailman kuutio- Cube of the world esittely sidosryhmille ja tiedottaminen
- Yhteistyökumppanien sitouttaminen sopimusten avulla
 - Koulutukselliset yhteistyökumppanit (Geolukio, Jami, Asteroid and Impactite Research Academy, Yliopistot)
 - Kulttuuriset yhteistyökumppanit (Kraatterijärvi Geoparkin alueelliset museo- ja kulttuuritoimijat sekä muut kulttuuriset ja arkeologiset yhteistyökumppanit kansallisella tasolla)
- Tiedotettavat ja prosessiin osallistettavat yhteistyökumppanit suunnitelman muodostamiseksi
 - Elinkeinolliset yhteistyökumppanit (Kraatterijärvi Geoparkin alueelle kohdistuvat matkailuyrittäjät ja geoturismiyrittäjät)
 - Alueelliset elinkeinoasiantuntijat (Kuntien työntekijät, JPYP)
- Rakennussuunnitelman yhtenäistyminen selvityshankkeen tavoitteiden kanssa
- Maailman kuutio- Cube of the worldin suunnitelman muodostaminen sidosryhmäpalautteen ja yhteistyösuunnitelmien pohjalta

Hankkeen kesto 1.5.2024-30.4.2025

Alustava kustannusarvio	
Projektipäällikön palkka (sis. sos. kulut)	56 200
Välilliset kulut (työpajat, tilavaraus, työapaja-catering, matkakulut, ICT-kulut)*	22 480
Yhteensä	78 680

Haettava rahoitus 80 % = 62 944

Kunnan omarahoitus osuus 20 % = 15 736

*Flatrate 40 % $56\,200 \times 1,4 = 78\,680$ (välilliset kustannukset 22 480)